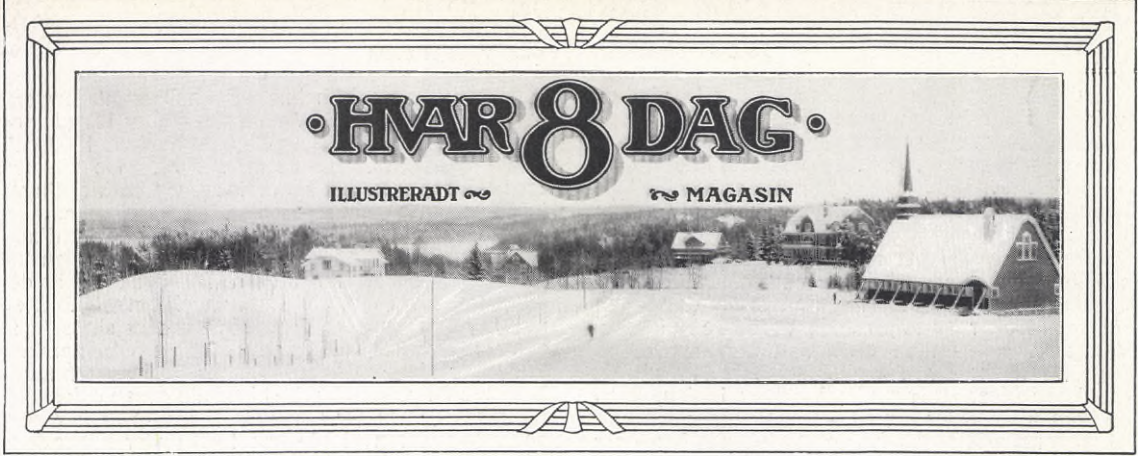

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

VINTERBILD FRÅN HINDÅS. — FOTO. A. BACKLUND, GÖTEBORG.

14 DE ÅRG.

DEN 9 FEBRUARI 1913.

Nº 19

Carl Gustafson

Talmansstolen i Andra kammaren har i år fått en ny innehafvare. I den lysande raden af namn i talmanslängden — man erinne sig blott sådana som Anton Niklas Sundberg, G. F. Asker, Arvid Posse, Olof Wijk, Carl Herslow, Robert De la Gardie och Axel Svartling — har infogats ännu ett: Carl Carlson Bonde.

Ingen af företrädarne torde i afseende på anornas mängd kunna täfla med den sålunda efter det demokratiska genombrottet först nyutnämnde. Posse-ätten kan med säkerhet följas ända till midten af 1400-talet, men söker man efter Carl Carlson Bondes äldsta stamfäder, får man ej stanna, förr än man gått ytterligare öfver ett århundrade tillbaka i tiden, äfven om man blott håller sig på historisk mark och icke vid sagornas ljus och fantasiens lekande hand när till seklerna närmast efter Kristi födelse eller till jarlarna på Orkneyöarna. Friherrlig blef emellertid Carl Carlson Bondes släktgren först 1802, då hans farfars fader Carl Jöran Bonde adopterades på friherrliga Bondeätten N:o 20, som i nittio år varit utdöd. Denne Carl Jöran Bonde härstammade i åttonde led från Gustaf Wasas rådsherre Thord Bonde Magnusson.

Äfven på annat sätt än genom anorna har den friherrliga Bondeätten varit lysande. Om Carl Jöran Bonde antecknade Jakob De la Gardie i sin Mortalitetetsbok: "En i alla afseenden utmärkt man, förenande med mycken lärdom och djup kunskap i våra fornhälder stor skicklighet i hofvets salar och vid de många enskilda och viktiga underhandlingar honom anförtröddes af Gustaf III, Carl XIII och Gustaf IV Adolf, hvares kavaljer han var under dess uppfostran från 1782 till 1796. Hans vänner prisade hans stora skicklighet och behag i allmänna sällskapslivet. Hans fiender beskyldde honom för falskhet. Jag är skyldig honom den rättvisan, att jag aldrig fann att så var". Sonen var som han öfverstekammarjunkare, hade tagit i arf hans goda hufvud och intresse för vitterheten: vid universitetet i Leipzig blef han filosofie magister med första hedersrummet. Sonsonen, Carl Jedvard, slutade sin hofjänst som öfverstekammarherre, men vann jämväl berömmelse för de storartade bok- och arkivalie- såväl som konstskatter, hvilka han hopbragte på släkt-fideikommisset Eriksberg. Carl Carlson Bonde, dennes son, har i ingendera riktningen vansläktats. Som hofman har han afgått som öfverstekammarjunkare; som forskare har han med utmärkt förtjänst — hittills i tre digra band — bearbetat de papper, hvilka Hedvig Elisabeth Charlotta anförtrött af farfarfaderns omvårdnad och hans utmärkta umgängesgåfvor ha gjort honom lika eftersökt hvar hälst det gällt att finna en representativ personlighet för en ordförandeplats, vare sig denna gällt försätet i den högt lysande Coldinu-orden eller hederspresidentskapet i Tyska S:t Gertruds församling i Stockholm eller ordförandeskapet i Sveriges allmänna exportförening eller, såsom nu, talmansskapet i Andra kammaren.

Dock — om detta skulle i dag egentligen först i andra rummet talas. När frih. Bonde den 15 januari kallades att intaga talmansplatsen i andra kammaren, var det gifvetvis icke blott på grund af representativa, utan lika mycket på grund af parlamentariska förtjänster. Äfven sådana äger han i mindre vanlig grad: af företrädarne är det väl i detta hänseende egentligen endast greve Posse, som förmår mäta sig med honom.

Född i Stockholm den 11 juni 1850 och son till ofvannämnde frih. Carl Jedvard Bonde och hans

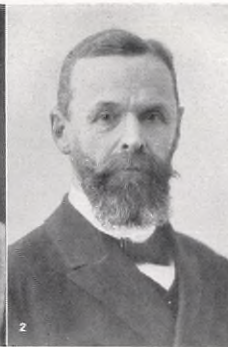
maka, grefvinna Vilhelmina Sofia Charlotta Lewenhaupt, kom Carl Carlson Bonde efter aflagd mogenhetsexamen till Upsala som student 1869 och aflade därstädes kansliexamen 1872. De följande åren tjänstgjorde han som attaché vid beskickningar i olika utländska huvudstäder, hvarefter han en kort tid 1876 fungerade som andre sekreterare i utrikesdepartementet. Han lämnade emellertid nu den diplomatiska banan för att i stället ägna sig åt det praktiska lifvet och allmänna angelägenheter. Med ifver och framgång hängaf han sig åt skötsel af den af honom inköpta egendomen Gimmersta i Södermanland och kallades därbredvid genom medborgares förtroende först till landstingsman och sedan till riksdagsman för Oppunda härad. Sitt inträde i andra kammaren gjorde han 1888 under tullstridens allra hetaste dagar och slöt sig därvid till gamla landtmannapartiet. Sitt jungfrutal höll han till förman för ett nytt statsdepartement för näringarne, ett spösmål, hvares slutgiltiga lösning vi ännu den dag i dag är föfångt förbida, och fick redan i detta sitt första anförande tillfälle att lägga i dagen den uddiga men tillika godmodiga satir, som är utmärkande för hans talekonst: den gången gick den ut öfver ingen mindre än den myndige A. P. Danielsson. Sedan dess har han på två valperioder när (1891—93 och 1900—02) outtröttligt deltagit i riksdagsarbetet. Lifligt intresserad af alla liberala reformsträfvanden kunde han helt naturligt ej vara med, när gamla landtmannapartiet 1895 amalgamerades med det nya, utan bröt sig rätt snart ut och bildade tillsammans med några meningsfränder den diskussionsklubb, som snart blef känd under namn af "gruppen Bonde" och utgjorde grunden till det 1897 bildade folkpartiet. När liberala samlingspartiet 1900 kom till stånd, var Bonde borta från riksdagen, men vid återkomsten 1903 ingick han i detsamma och har sedan städe tillhört dess mera bemärkta män. I den mån de frisinade fått tillfälle göra sig gällande vid valen inom kammaren, har det förtroende han förvärfvat sig ej håller dröjt att taga sig uttryck: innan talmansskallelsen kom, hade han både varit konstitutionsutskottets ordförande och ledamot af talmanskonferensen.

Af de mångahanda sträfvanden, som gå genom tiden, är det väl intet, som rönt en varmare anslutning från frih. Bondes sida än den moderna fredsrörelsen. Både inom och utom den parlamentariska fredsunionen har hans namn på detta område den bästa klang och han kan äfven här göra anspråk på att räknas bland de främsta.

I ett hänseende utgör utnämningen af frih. Bonde till talman onekligen en förlust: han afstånges därigenom från debatterna. Få riksdagstalare ha den förmåga han haft att lyckas samla allas intresse. Den kaserande formen och de fyndiga vändningarna undgingo icke att i hög grad tilldraga sig äfven motståndarnes uppmärksamhet och om han än, som ofvan nämndes, var i besittning af en satir, som ingalunda lämnade ömma punkter uppmärksammade, hörde de sår, han tillfogade, dock icke till dem, som föda bitterhet. Helt säkert hade kammaren, om den själf fått välja sin talman, med stor enhällighet samlat sig kring den, som nu intagit ordförandeplatsen i kraft af kunglig auktoritet.

Af frih. Bondes verksamhet utanför det politiska området skall här endast understrykas de insatser han gjort i egenskap af ordförande i Svenska exportföreningen. Det torde icke vara lätt att uppleta en för svenskt näringslif lika intresserad på samma gång som representativ personlighet.

K. LANDTBRUKSAKADEMIENS 100-ÅRS JUBILEUM.

1. AKAD:S PRE-
SES: *H. exc. riks-
marskalcken greve*
L. DOUGLAS.

2. AKAD:S SEKR.:
*professor H. JUH-
LIN-DANNFELT*

3—7: TILLDELADE AKADEMIENS STORA GULDMEDALJ:

F. d. öfverdir. M. VON FEILITZEN (3), d:r A. ATTERBERG (4), sekr. J. F. BROMAN (5), F. d. landsh. A. T. ODELBERG (6), dir. R. T. HENNINGS (7).

H & D. STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Kem. A.-B. Benigt Silfversparre, Stålm-Gbg

Beethoven och Brüsselkvartetten — kan man väl föreställa sig en mera ideal konstellation? Detta är musiken i sin högsta fulländning. Är efterår ha "brüsslarna" på nästan astronomiskt regelbundna tider gästat vårt land, och ändå härtar ingenting alls af stjärnturnéernas ytlighet, kyla och tråkighet vid den berömda konstnärsemblen. Sol och skönhet skänka de oss gifmildt här uppe i ultiima Thule dessa fyra suveräna violinister, hvar gång vi få njuta af deras utomordentliga samspel, konstens

nektar och ambrosia kredensa de oss med furstlig frikostighet. Helt nyligen ha de för hufvudstadens lifligt tillströmmande och andäktigt lyssnande musikvänner under fem högtidsaftnar i snabb följd tolkat alla Beethovens 16 sträckkvartetter, utan fråga en af musiksäsongens största och förnämsta händelser.

Kvartetten består numera af herrarna Schörg, Daucher, Miry och Dochaerd. De tre förstnämnda, med primarien, prof. Schörg, hvars strake glimmar som en juvel i otaliga, praktfulla skiftningar, äro oss synnerligen välbekanta. Den sistnämnde, med sin rubinskimirande cello-ton en värdig ersättning för sin företrädare Gaillard, är ny, tydligen till börden flamländare — namnet lär egentligen betyda (dof)-"hjørthjerta" —, och vi påminna oss plötsligt, att Beethoven själf (genom sin farfar) var af belgiskt blod. — Programmet vid dessa Beethoven-aftnar har uppställts med utsökt smak, fullödigt och väl afvägd, utan att alls verka pedantiskt eller pedagogiskt tröttande. Sammansättningen af de många skiljaktiga verken har velat ge oss en aning om eller låta oss bli alltmera förtrogna med tonkonstens störste mästare på olika utvecklingsstadier af hans bana. Ynglingens svärmiska drömmar, mannens segerstolta kraft i brottnig med livets och dödens starkaste makter, åldringens världsirohi och gudomligt mystiska visioner, alla dessa själstillstånd i högsta skönhetsuppenbarelse ha passerat revy under den nyss fullbordade Beethoven-cykeln. I de sex ungdomskvartetterna (op. 18) omsväfvar ännu Mozarts ljufv leende, graciösa genius de daggfriska, skalkaktiga, zefyrlätt vemodiga rococostämningarna med intryck från Beethovens barndom vid den guldglänsande Rhen. Med de tre strälände, skönhetsdruckna "Razumovski"-kvartetterna (op. 59 F-dur, E-moll och C-dur), "harpkvartetten" (op. 74, med sina orfeiskt klingande arpeggios) och "Quartetto

Sittande fr. v.: PROF. F. SCHÖRG, herr DAUCHER. Stående fr. v.: herr P. MIRY, herr E. DOCHAERD. (H. S. D:s Stockholmsfoto.)

serioso" (med finalens upprörda lidelser och djupa slagskuggor) äro vi däremot för alltid förflyttade till kejsarstaden vid Donau, midt inne i revolutionens och romantikens sprudlande Wien. Beethoven är här fullt sig själf, han och ingen annan. Visserligen ej symfoniernas prometheiskt eldige, väldige världsbyggmästare, titanen, som biktat sitt hjärtelofs fröjder och sorger i oförgängliga fresker och okufligt fogat samman sina marmorkvader till människoandens mest monumentala tempel.

Kanske ej heller så mycket sonaternas djupt själfulle lyriker, som låter oss få spegla vårt eget inre, vårt jubel och lidande, våra segrar och nederlag i känslornas och tonernas eviga ebb och flod hos det rikaste af alla människohjärtan, det största af alla snillen. I mandoms-kvartetterna är det *skildraren*, lifs- och naturskildraren, som främst kommer till tals. Det är en oändligt fin och spirituellt konversation mellan de fyra olika violinstämmorna. Bilder från de aristokratiska samkvämen hos Donaumetropolens musikentusiastiska matadorer och mecenater, bland hvilka mästaren emellanåt dvaldes, skymta förbi, vi ströfva fritt kring med den store naturdyrkaren i Wiens grönskande ängder, det ystra skämtet och den yrande dansen från den glada staden surra förbi som bin, stundom försjunka vi uppe i mästarens ensliga kammare, med fönstret öppet mot nattrymden och stjärnorna, i en sorg, som blott tonernas väljud kan stilla och trösta. Men äfven disharmonierna äro gripande. Underbarast äro dock de fyra sista stora kvartetterna, sublimt tolkade af brüsslarna. — Döi, ensam, fattig, olyckligare och likväl lyckligare än andra dödliga, afslöjar den äldrade mästaren här sina djupaste själshemligheter. Världssmärta och världsförsoning ha i dessa kosmiska tondikter fått sin konkreta musikaliska gestaltning. Framtids-religionen — beslätad med det andliga innehållet i Beethovens sista pianosonater, 9:de symfonien och Missa sollemnis — hägrar med sitt odödlighetshopp i deras öfverjordiska cantilenor. Man vet ej hvilket man mest skall beundra: Ess-durkvartettens ömhetsberusande adagio, B-durkvartettens himmelskt hugsvälände Cavatina och saftigt humoristiska scherzo, A-mollkvartettens tacksägelse-sång "an die Gottheit", den sista kvartettens välaliga lento. Skönast var kanske den sibylliska Cissmollkvartetten, som med sina blixtnabbt skiftande

Efter fotograf. Klische: Emil Sittlermann.

T. v
Den nyfunna statyen
EFEB FRÅN SUTRI,
för 40,000 fres inköpt
af italienska staten, se-
nare värderad 400,000
francs.

T. h.
FRÖKEN MÅRTA BRO-
GREN SOM MIMOSA
SAN I GEISHAN.

Under arbete fann nyligen en bonde i sin jord vid Sutri, nära Rom, en $\frac{3}{4}$ meter hög staty i brons. — Italienska staten skyndade sig förvärva fyndet för 40,000 francs och införlivade det med Nationalmusei i Rom antika konst-katter. — nu är ej fullt utredt hvem statyen föreställer, men konstvetenskapen är i hög grad intresserad af fynde som är föremål för olika utläggningar.

På Oscarsteatern har återupptagits "Geishan", efter en mångårig hvila nu uppförd för 417. de gången. Den ännu alltjämt populära operetten gjorde stor succés och därtill bidrog nog främst fröken Märta Brogren som Mimosa San.

Text till porträtt å sid. 300.

Den 26-åriga erkehertiginnan Eleonore af Österrike, dotter till österrikiske erkehertigen Karl-Stephan och hans gemål Maria Teresia, har efter flera års väntan lyckats utverka sina föräldrars och kejsarens tillåtelse att ingå giftermål med österrikiske marinlöjtnanten Alphonse v. Kloss, en 27-års man och tillhörande en oansenlig lågdadlig familj. Bröllopet kommer att firas på slottet Saybusch, erkehertig Karl-Stephans residens.

Foto. för H. 8. D. af FOTOGRAF ALMBERG & PREINITZ, Sthlm.

stämningar, sin Wagner'ska polyfoni och övervinnliga mystik bildade cykelns slut och höjdpunkt.

De spänstiga, sprittande och glittrande rytterna, sångsatsernas oförläpneliga samklang, mediterande passager, eldiga stegringar och finaste nyanseringar, allt tycktes vara lekverk för dessa magiska strakar. Publikens intresse har varit outtröttligt, hänförelsen stor, äkta och berättigad. Från Stockholm lär Brüsselkvartetten närmast besöka Göteborg. Man vill gärna hoppas, att triumfårdan utsträcker till allt Sveriges land; vårt folk kan ej bjudas ädlare konst.

Einar Apiarie.

(Till illustr. å sid. 291.)

K. Landbruksakademien firade den 28 jan. sitt 100 års jubileum på stora börssalen i Stockholm i närvaro af konungen, kronprinsparet, hertigparet af Vestergötland och Södermanland samt prins Eugen. Bland den lysande och representativa församlingen märktes representanter för regeringen, riksdagen, diplomatiska kåren och hushållningssällskapen samt för en del utländska landbruksinstitutioner såsom danska och finska hushållningssällskapen, ryska åkerbruksministeriet, Selskabet for Norge vel m. fl. Efter hälsningstal af akademins präses greffe L. Douglas, föredrogs en högstämd hyllningsdikt till Sveriges jord af kanslirådet H. Tigerschiöld och framfördes genom utsedda representanter hälsningar från inbjudna svenska och utländska akademier och sällskap. Sedan därefter en del adresser öfverlämnats, gaf akademins sekreterare en intresséväckande historik öfver de gångna hundra årens verksamhet.

Vid högtidligheten öfverlämnades af konungen akademins stora gulmedalj till förre öfverdirektören M. von Feilitzen, föreståndaren för kemiska stationen för jordbruk och näringar i Kalmar dr. A. Atterberg, förre landshöfdingen A. T. Odelberg, sekreteraren i Jämtlands läns hushållningssällskap J. F. Broman och direktör R. T. Hennings.

I samband med högtidligheten gafs en fästbankett på Grand hôtel.

Landbruksakademien, som på förslag af dåvarande kronprinsen Karl Johan instiftades år 1811, upptog sin verksamhet den 28 jan. 1813. Denna, ursprungligen inriktad på att genom vetenskapliga undersökningar och utredningar främja rikets jord-

bruksnäring, har under årens lopp kommit att omfatta äfven skogsvärdet, trädgårdsodlingen, fisket, hemslöjden m. m., på hvilka alla områden akademien utfört ett betydande och utomordentligt riksgagneligt arbete.

Akademien upprättades på den härtill år 1814 upplåtta lägenheten Skeppsbroäng på Djurgården ett experimentalfält för jordbruk. Senare tillkommo en trädgårdsafdelning samt en agrikulturkemisk och en växtfysiologisk afdelning. Samtliga dessa afdelningar med undantag af trädgårdsafdelningen ombildades sedan till Centralstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, öfver hvilken akademien i viss mån har öfverinseende. Vidare upprättades af akademien ett landbruks- och fiskerimuseum samt en centralverkstad för tillverkning af landbruksredskap. Under åren 1849—1889 hade akademien sig ålagdt öfverinseendet öfver landbruksinstitutionerna och landbrukstjänstemännen. Akademien har dessutom genom ett stort antal värdefulla publikationer kraftigt bidragit att sprida kunskap om till landbruksnäringen hörande ämnen.

Enligt nu gällande stadgar utgöres akademien af 24 hedersledamöter, 150 arbetande och högst 75 utländska ledamöter valda af akademien. Samfundet arbetar på sex afdelningar med tillhörande underafdelningar: landbruksafdelningen, vetenskapsafdelningen, skogs- och trädgårdsafdelningen, hushållnings- och slöjdfafdelningen, mekaniska afdelningen och ekonomiska afdelningen.

Akademins präses är h. exc. riksmarskalken greve L. Douglas och dess vice präses disponenten friherre C. J. Beck-Friis. Sekreterare är professor H. Juhlin-Dannfelt.

(Till bild å sid. 294.)

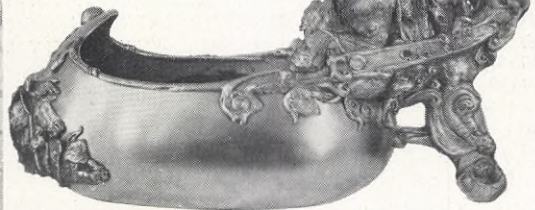
Flygningen öfver Alperna, förut, hösten 1910, försökt af peruanen Chavez, som dock fick betala det djärfva vägstycket med sitt lif, har den 25 jan. lyckligt utförts af aviatören Jean Bielovucic, äfven han peruan. I likhet med Chavez företog han uppstigningen från den schweiziska staden Brigue och följde, sväfvande på en höjd af 2.800 m., med någon liten afvikelse samma route som föregångaren. Sedan Alperna passerats, sänkte sig flygaren med mot den lilla staden Domodossola i Piemont och landade 26 min. efter starten på Chavezfältet, 200 m. från det öfver Chavez resta monumentet och kringstomat af åskådaremassornas hänfödda jubel.

Bielovucic, som är en helt ung man, endast 24 år, tog 1910 sitt flygdiplom, var den förste som tillryggalade luftvägen Paris—Bordeaux och har som deltagare i åtskilliga flygveckor gjort sig känd som en skicklig och utomordentligt djärf flygare

THORPE OCH HANS OLYMPIAD-PRIS.

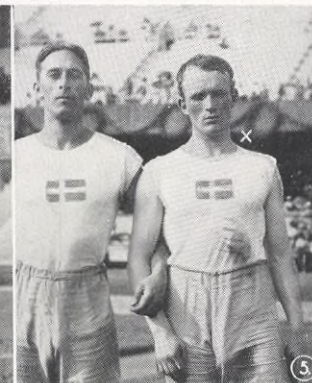
THORPE (1) Å STADION I STOCKHOLM samt de stora pris han där eröfrade: KONUNG GUSTAFS Carl XII-byst (2) och TSAR NICOLAUS silfverskål hvilka nu komma att återlämnas.

NORRMANNEN BIE (4) och SVENSKEN WIESLANDER (X 5) som uppräcka som förste pristagare i resp. fem- och tiokamp.

(Text å sid. 298.)

H. S. D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Klitché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm-Gbg.

Efter fotograf.

BIELOVUCIC'S flygning öfver ALPERNA: porträtt strax före starten i Brigue, under flykten, samt vid landningen i Domodossola.

Klitché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm-Gbg.

DET hade knappast varit någon dag.

Solen sträfvade sin korta bäge öfver himlahalvvet i dis och töcken och slocknade småningom vid en oklar, svagt genomglöddad horisont.

Fiskare Bertilson, som varit ute och dragit sina ryssjor före mörkningen, låg nu på hemfärd. Den starka blåsten under några dagar hade gjort fångsten skral — han såg med harm ned i båtbottnen, där snultornas snäckskära bukar lysa i mångfald bland några fattiga torsk och en och annan ål. Han hade tydligen gjort sig besvär i onödan.

Därute vid vattenlinjen doppade snart solen — österifrån välde skymningen fram lik ett mörkblätt skyнке öfver ett ljusare.

Han tog sikte på sitt gamla märke, fyren, och rodde på. I samma ögonblick solen försvann glimmade ljudlöst och metodiskt som Guds eget verk Agafyrens ljusläga upp lik en stor blek stjärna, som spred sitt spåda sken öfver det dunkla vattnet. Samtidigt tändes äfven de andra fyrarnas sken, och den entoniga vidden framför honom fick en ny glans af högtid frid och ljus.

Men snart försvann alltsammans och båten svängde in bakom en udde af gneissrå skär, där den nästan gled fram på sin goda fart i det smulta vattnet.

Ännu några årtag, och han hyskade af årorerna och kastade dem upp i båten, så att det klingande ljudet mot ektoftarna hördes långt utåt sjön, och gjorde fast. Därpå sorterade han ut fisken, kastade snultor och annat skräp tillbaka i sjön, stjalpte det öfriga i en hink och hoppade i land.

Däruppe låg stugan, rödmålad med hvita knutar. Var det inbillning eller verklighet — han tyckte att det strålade om den i kväll, ja, att det strålade af allt omkring honom, strålade som om världen legat i ett återsken af många millioner människors högtidstankar.

En doft af svinkok och granris slog emot honom i dörren — vid köksspisen stog hustrun, varm af ångorna så att det svarta håret krusade sig som en upprörd sky kring det vackra friska ansiktet.

— Nå. Du har väl inte sett till någon? frågade hon och sände en menande blick bort mot en liten ljushärig gosse, som satt på träsoffan och lekte med en segelbåt.

— Nej, svarade han och kastade med en van gest mössan upp på en spik på väggen — och bäst är det kanske att slippa. Han har väl annat att sköta, som icke passar sig här, tillade han ironiskt och suckande.

— Å, ännu kan han nog komma, svarade hustrun, — du vet ju att somligt folk helst är ute efter skymningen.

Barnet såg upp.

— Är det tomten som kommer då? frågade han.

— Ja, svarade modern och slog an en annan ton, det är Gunnars tomte som kommer för att bringa lycka i huset.

— Just en skön lycka! mumlade Bertilson, men teg efter en ny menande blick från hustrun.

I själfva verket talade de icke alls om tomten, utan om Bertilsons bror, med hvilkens mänskliga elände de icke hade samvete att sära barnets oskyldiga öron. Innan Bertilson gift sig hade de två bröderna haft stugan gemensamt och lifnärt sig med fiske och båtbyggeri. Det var allmänt känt att de båda männen fått slita ganska tappert för sitt uppehälle. Men de voro arbetssamma och dugliga och aktade som redbara och skickliga män af den öfriga befolkningen. Men utan synbara orsaker kom det plötsligt som en päst ett helt annat lynne öfver den yngre brodern, Tobias, som först hårdt frestade och slutligen totalt bröt det goda förhållandet mellan bröderna. Tobias hade börjat dricka. Först hade han druckit i glädje och öfvermått, liksom vidgande sig i ruset utan att taga skada af det; men det blef en kortvarig fröjd. Ty allteftersom de misshandlade krafterna minskades, vidgades han icke i ruset längre, utan blef beroende af det, gick upp i det, tydde sig till det som hunden till sin brasa, som nomaden till sin eld.

Och en dag efter Bertilsons giftermål hade ett

Forts. å sid. 290

KRONPRINSPARETS BESÖK Å GÖTEBORGS MUSEUM: I Konstafdelningen.

Foto. för H. S. D. af A. BACKLUND, Göteborg.

KRONPRINSPARETS FÖRSTA BESÖK I GÖTEBORG.

Kliche: Hengt Sjöström
 1. ANKOMSTEN TILL GÖTEBORG. — 2. ANKOMSTEN TILL HINDÅS. — 3. KRONPRINSESSANS SKRIFRUM I RESIDENSET. — 4. STORA SALONGEN I RESIDENSET UNDER KRONPRINSPARETS VISTELSE SÅSOM LANDSHÖFDINGENS OCH FRIHERRINNAN LAGERBRINGS GÅSTER. — 5. KRONPRINSPARET VID RESIDENSET I GÖTEBORG. — 6. PÅ HÖGSKOLAN. — 7. PÅ HINDÅS. — 8. PÅ HINDÅS. KUNGL. TRIBUNEN UNDER SKIDTÄFLINGARNA. — 9. SKIDTÄFLINGARNA. — 10. ILLUMINATIONEN I GÖTEBORG: EN DEL AF HAMNGATORNA.

Foto. A. BACKLUND 1, 2, 6, 8, 10. — Foto. LINDBOHRM 3, 4, 5. — Foto. CLASON 7, 9. Vi hänvisa till porträtt jämte text i föreg. nr.

Kronprinsparets Göteborgsbesök den 1—3 februari aflopp till alla delar programmenligt, äfven om väderlekens ostadighet då och då hotade att förstöra arrangemangen, hvad idrottstävlingarne på Hindås beträffar. Den första dagen ägnades helt åt Göteborgs stad, hvars "stater och kärrer", som det gamla uttrycket lyder, kl. 9 på morgonen talrikt samlats på statens järnvägsstation för att jämte den utanför samlade människomassan bringa det unga fursteparatet samhällets välkomsthälsning. Härefter besågs museet, särskildt dess konstskatter, och högskolan, hvars studentkår uppvaktade med sång. Därpå följde matiné i Göteborgs yngsta kulturinstitution, Konserthuset, under Stenhammars ledning, hvarpå följde besök i Träd-

gårdsföreningen och å den nyuppförda vanförestalten. På aftonen slutligen gafs stor bankett å Börsen, där kronprinsen gaf prof på sin kända förmåga som talare och fick mottaga lifligt bifall och förnyad hyllning och där kronprinsessan på det älskvärdaste underhöll sig med de närvarande damerna. De båda återstående dagarne tillbragtes å Hindås under ett friskt och otvunget idrottslif. Det rådde icke mer än en mening därom, att kronprinsparet med sitt borgerligt enkla på samma gång som furstligt värdiga uppträdande vid detta sitt första officiella besök i Väst kustens hufvudstad förvärvat sig allas hjärtan och tillgifvenhet.

SKÅNSKA FÄLTRIDKLUBBENS 25-ÅRS-
JUBILEUM: JAKTRIDTEN DEN 28 JANUARI.

Atelier Jönk, Malmö.

Bild: Bengt Sturver-parre

Skånska fältridklubben som den 28 januari i Malmö firade sitt 25-årsjubileum högtidlighöll bemarkelsedagen med en ståtlig jaktrid i hvilken deltog omkring 80 personer, däribland ett stort antal officerare från de beridna regementena i Skåne, särskildt Kronprinsens husarregemente och Skånska dragonerna.

Bland deltagarna märktes äfven en del damer. Jägarskaran åtföljdes, då den red ut, af Husarregementets musikkår, som vid taget genom staden utförde en munter marsch. Jakten, hvilken gynnades af det härligaste vinterväder gick öfver Bulltoftafältet i närheten af Malmö och avslutades vid 4-tiden. Efteråt gafs festmiddag å Hippodromen i Malmö för klubbmedlemmarne och dess gäster. Klubben räknar nu 200 medlemmar.

Klubbens ledare är f. n. öfverstelöjtnanten frih. Cederström, som vid middagen lämnade en öfverblick öfver den framstående sportklubbens verksamhet under de gångna åren, en verksamhet som högt skattas inom intresserade kretsar.

Det nervkittlande sensationsnumret, där lifvet djärf t sättes på spel och tidigare känt från cirkusarenan, har af lätt inredda skäl begärligt upptagits på biografernas program. Bland de många "lavede" saker, som här bjudas, förekomma dock äfven många äkta bilder. En sådan återgifves här bredvid och visar en halsbrytande frivolt, som den danske viltgören Gerhardi Mohr härom dagen på beställning af en biografirma utförde på en gata i Stockholm. Volten slogs öfver en droskbil af allra största typen.

VOLT ÖFVER
EN AUTOMO-
BIL I STOCK-
HOLM

(Till bild å sid. 294).

En för den internationella idrottsvärlden synnerligen ledsam händelse har inträffat i det den olympiske segaren i fem- och tiokamp indianen Thorpe beträds med att ha varit professionell, innan han deltog i de olympiska spelen i Stockholm.

Amateur Union i Amerika har under lifligt beklagande af affären, som ytterst pinsamt berört de amerikanska sportkretsarne, framfört sin ursäkt till Sverige och världens alla nationer. Thorpes rekord hafva förklarats ogiltiga och de af honom hemförda Konung Gustafs vandringspris i femkamp och ryske tsarens vandringspris i tiokamp skola återställas

I tiokampen följdes Thorpe af de tre närmaste platserna af svenskarne Wieslander, Lomberg och Holmér. I femkampen blef Bie, Norge tvåa och en amerikan Donahue trea.

Thorpes återlämnade pris kunna emellertid icke, på grund af täfvlingsreglerna, utdelas till annan pristagare, utan komma att öfverlämnas till den internationella olympiska kommittén för försvar till spelen i Berlin 1916.

* * *

Att Thorpe icke varit korrekt synes utom allt tvifvel, men huruvida hans beteende i själfva verket, och i all synnerhet sedt emot bakgrunden af hvad som har tolererats, kan ha varit förtjent af ett så enastående straff, det må vara tillåtet draga i tvifvelsmål.

I Sverige var Thorpe en utomordentligt sympatisk personlighet och här är han nog fortfarande allt utom vänlös. Men i Amerika måste ju allting vara i stor skala och så har denna sportskandal blifvit "biggest in the world". Kan saken draga med sig en välbehöflig revision af amatörbestämmelserna så är Thorpes insats till sportens fromma af stor betydelse.

(Forts. fr. sid. 295.)

afgörande skarpt ord fallit mellan bröderna — och Tobias var borta. Försvunnen, trodde man först, men spårade honom sedan inne i staden, där han lefde som hamnarbetare och litet af hvarje.

Men om jularna, när nöden blef kännbarare inne i staden och husvillheten större, sökte han sig allt jämt ut till ön och dref som en vagabond mellan de gamla ställena. Ryktena om hans förfall brände som en skam öfver den äldre Bertilson, och han led af att det var så, att det alltid måste vara så, och att ingenting stod att ändra. I ord gaf han stränga domar, men i sitt hjärta sörjde han, ty ett trettioårigt samlif med dess släp och slit och äfven många vackra minnen förgättes icke utan smärta.

Och ännu låg det i luften, när julafton kom, en undrande fråga: skulle han männe komma till dem denna gång? Först hade det legat förhoppning om en ändring till det bättre i denna undran, men numera smög den öfver dem nästan som en skräck för något oundvikligt och oangenämt.

Och dock hade de liksom genom en tyst öfverenskommelse beslutit att alltid taga väl emot honom, ty strängt taget hade han ju aldrig tillfogat dem något ondt. Alltid gifmild och hjälpsam i både bättre och sämre dagar hade han varit värst för sig själf. Och Bertilson dolde icke att han alltjämt saknade den skicklige arbetskamraten, hustrun var ju visserligen så god som någon man, men kunde icke alltid räcka till både för hemmet och födkroken. Och bröderna hade arbetat efter en gemensam och liksom medfödd metod, raska i handlaget båda och uthålliga som få.

Emellertid hade hustrun skurit för och man hade börjat äta. Men när hon ville servera sin man julsupen afböjde han häftigt, nästan strängt, och i det samma såg hon att bakom hans lugn låg en djup, aldrig riktigt utbruten men ej heller någonsin förgäten sorg. Det var ofta så, och ofta kom det öfver honom ett ryck af hat mot brännvinet, som han i sådana ögonblick icke ens tålde att se. Annars kunde han både ha och mista det, men när han tänkte på brodern, ville det icke inom hans läppar. Hustrun satte tillbaka flaskan i skåpet och afvände den lilla episoden, som hotat att förstämna julglädjen, med några vänliga ord. Och man å under ett gladt samtal med barnet, som satt med stora klara ögon och längtade efter att det skulle bli riktigt kväll.

Ty det var en sed sedan långa, långa tider tillbaka därute i skärgården, att när kvällsbordet dukades därinne i stugan, så dukades äfven på något afskildt ställe ett bord för jultomten. Och i kväll skulle lille Gunnar för första gången få duka jultomtens bord.

Modern hade nu i många dagar talat så mycket vid honom om denna underbara varelse, som infann sig hvarje midvinternatt och sådde osynliga irö omkring sig, som sedan blommade upp i års-lång lycka. För att göra sig förstådd af den lille hade hon sökt att förminska och förenkla alla bilder, men i barnets fantasi förstordes de ånyo till dunkla och utsägligt drömlika fantomer, som på ett sagolikt sätt fyllde hans inbillningsvärld.

Och ändtligen var kvällen inne, och jultomtens bord blef flyttadt ut i förstugan på andra sidan köket, där ingen hade något att beställa; ty ensligt och fridfullt måste det vara om jultomten skulle våga sig fram. Där dukades med tallrik, sked och glas, en karott gröt och en bringare mjölk, vörtbröd, ost och skinka samt en flaska julöl. Slutligen sattes två stora ljus på bordet, som tändes sent och fingo brinna ned i sina röda stakar, ty ingen kunde ju så noga veta, när jultomten behagade komma fram.

Och när modern efter aftenbönen kysste den lille till godnatt, hviskade hon till honom att vara snäll mot tomtten, om han fick se honom, ty var han en riktigt snäll gosse så hände det att tomtten stannade kvar hela året hos dem.

Lille Gunnar låg ensam i köket — han var ju redan stora gossen, snart hela fyra år, hade aldrig blifvit skrämde af vidskepliga historier och sof djupt och tryggt efter mammans godnattkys.

Men i kväll var all världen som ett äfventyr för honom, och ögonen blickade stora och klarvakna ut i mörkret — bort mot dörren till förstugan, där skenet från jultomtens bord lyste klart genom den fyrkantiga lilla glasrutan med dess trädgardin. Hans lilla hjärta klappade hårdt af förväntan, vid hvarje ljud, vid hvarje knäpp spratt han till, och de stora ögonen svartnade och vidgades af spänning.

Därute susade hafvet som en väldig resonansbotten under nattbrisens sträckdrag, dånande sjungande in mellan klippremnorna, fräste trotsigt eller lekande kring brotten — steg och föll, steg och föll i mjukt monotont plaskande mot stränderna.

Men hafvets många ljud hörde lille Gunnar icke. Han lyssnade efter andra; han väntade på något annat. Han väntade att en springa mellan golfiljorna plötsligt skulle vidga sig och en liten lykta höjas därur, eller att en skåpdörr försiktigt skulle skjutas upp och en röd lufva titta fram. Ty så kom tomtten ibland, men icke alltid. Han hade så många vägar, och så många skepnader, hade mamma sagt, och ingen visste säkert, hvarifrån han kom eller hurudan han riktigt såg ut.

Men i natt skulle lille Gunnar få se honom. Han väntade tåligt, sömnig var han icke det minsta, men så nyfiken.

Och plötsligt efter lång, lång väntan hörde han ett riktigt ljud därutifrån. Han satte sig upp och lyssnade andlöst. — Knirr — knirr — knarr! låt det i ett svagt, svagt brummande, som slutade och tog vid. Och så blef det tyst en lång stund. Men nu hördes ett nytt ljud — det var skeden som varsamt slog mot tallriken, en gång, två gånger, många gånger och därpå ett prasslande och schassande — ett bubblande och klunkande... Och därpå blef det åter så graifikt tyst och stilla.

Den lille väntade stund efter stund med blicken tålmodigt fästad på dörren, men när ingen kom, blef han slutligen orolig och började undra. Kanske visste tomtten inte, att han väntade på honom — kanske försvann han igen, när ingen gick ut och bad honom komma in och stanna.

Klarvaken men yr kraflade han sig tyst upp ur soffan och gick fram till dörren. Glasrutan satt högt öfver hans hufvud och dit nådde han inte. Han höjde sig på tå, lyfte af kroken och öppnade.

Därute vid bordet satt en underlig gestalt, trasig, förfallen, frusen och tård. All maten var länsad af faten och flaskan tömd; främlingen hade nu lutat sig tillbaka i stolen och stirrade stort och slött in i ljuslågan. Vid ljudet af den öppnade dörren för han förskräckt upp och blickade förfäradt framför sig. Men när han endast såg ett litet halfnaket barn med stora undrande ögon i den mörka dörramen sjönk han ånyo ned på stolen och fortfor att stirra på barnet med ett barskt och misstroget uttryck.

Den lille, som icke ännu kände ondskan eller fullheten och ej heller lärt att skilja människa från människa, blef icke rädd. För hans blick var den sällsamma gästen icke en eländig fränstötande människa utan endast det underbara, lefvande svaret på hans oskyldiga fantasi undran och frågor. Och leende och förtroendefullt, med nakna fötter i sin

(Forts. å sid. 302.)

KEJSAR WILHELM HYLLAS PÅ SIN FÖDELSEDAG DEN 27 JAN.

Kejsar Wilhelm II fyllde den 27 jan. 54 år. För det stora flertalet tyskar betyder denna dag årets största nationella högtid åt hvilken, särskildt för Berlins vidkommande, skänkes den fästligaste prägel genom storartade trupprevyer som samla åskådare i hundratusental, lysande banketter och efter mörkets inbrott slösande rik eklärering af enskilda och offentliga byggnader. Äfven i år firades dagen på traditionellt sätt.

Erkehertig Rainer af Österrike afled den 27 jan. i Wien. — Den bortgångne erkehertigen, född 1827

Portr. till vänster: ERKEHERTIGINNAN ELEONORE AF ÖSTERRIKE OCH HENNES FÄSTMAN, MARINLÖJTN. A. v. KLOSS. Text å sid. 293.

KONUNGEN AF ITALIEN I SPETSEN FÖR SIN STAB vid de storartade högtidligheterna i Rom till välförtjänt hyllande af de återvända hjältarne från Tripolis och Cyrenaika, segrarne öfver dessas män, kvinnor o. barn.

ERKEHERTIG RAINER AF ÖSTERRIKE.

F. 27. † 27 jan. och det Habsburgska husets nestor, var sonson till kejsar Leopold II och således kusin med den nuvarande kejsarens fader. Han ägnade sig åt militäryrket och nedlade på detta område ett betydande arbete. Han ledde den på 1860-talet påbörjade organisationen af landtvärnet och var under en följd af år österrikiska arméns generalfälttygmästare. Äfven i politiken tog han i sin krafts dagar verksam del. Under åren 1857—61 var han sålunda president i riksrådet och därefter till år 1865, konseljpresident. Rikt och mångsidigt begåfvad tann han därjämte tid att i stor utsträckning ägna sig åt sina konstnärliga och vetenskapliga intressen. Erkehertigen var enkel och folklig i sitt uppträdande och åtnjöt en utomordentlig popularitet.

N. C. IHLEN. *Utrikesminister.*

G. KNUDSEN.
Statsminister, chef för jordbruksdep.

H. W. D. M. KEILHAU. *Krigsminister.*

Den nya norska ministären har enligt den af konungen godkända ministerlistan följande sammansättning: Gunnar Knudsen, statsminister och chef för landbruksdepartementet, Ihlen utrikesminister, generalmajor Keilhau försvarsminister Bryggesaa, kyrkominister, Castberg handelsminister, Omholt finansminister och Abrahamson justitieminister.

Statsminister Gunnar Knudsen är en af Norges störste affärsmän, industriidkare och jordbrukare. Han har sedan 1891 tillhört det politiska lifvet där han gjort sig känd för en oerhörd arbetsförmåga, praktisk skarpblick samt omotlig rättrådighet. Inom sitt parti, den radikala vänstern, intager han främsta platsen.

Utrikesminister Nils Claus Ihlen, ingenjör, stor industriidkare och affärsman samt år 1908—10 arbetsminister i den Knudsenska ministären väntas komma att inom utrikesdepartementet, till fromma för landets handel, särskildt tillvarata de af affärsmissiga synpunkterna.

Krigsministern generalmajor H. W. D. M. Keilhau, är liksom *arbetsministern jur. d. r. A. T. Urbye* ny inom den aktiva politiken, men liksom denne känd som intresserad och utpräglad vänsterman.

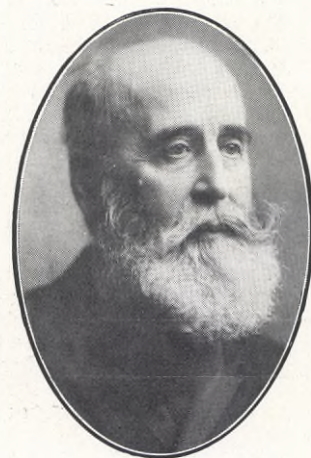
Handelsministern, sorenskriver Johan Castberg är näst ministerchefen kabinetts mest betydande kraft. Han är ordförande för den radikala vänstergruppen, arbetaredemokraterna, och var i den tidigare radikala ministären justitieminister. Man väntar att han på sin nya post företrädesvis skall verka för genomförandet af sociala reformer.

Justitieministern sorenskriver L. K. Abrahamson representerar i regeringen stortingets nykterhetsgrupp, hvars ordförande han är.

Den nye *kyrkoministern A. Olsen Bryggesaa* är vänsterns främste bonderepresentant, känd för stor begåfning och med mångårig erfarenhet i det offentliga och politiska lifvet.

Finansministern, amtmän A. Torkilsen Omholt bär ett inom norsk politik kändt namn och åtnjuter anseende för att vara en god administratör.

Ministären är i sin helhet utpräglad radikal och intager på grund af det radikala partiets betydande majoritet i stortinget en synnerligen stark position

S. MORET. *F. d. spansk konseljpresident. † 28 jan. (Se text å sid. 302).*

ENGELSKA SUFFRAGETT-LEDARINNOR: T. v.: Mrs DRUMMOND med en deputation af arbeterskor. T. h.: Mrs PANKHURST.

(Se text å sid. 302.)

(Forts. fr. sid. 299.)

korta lilla skjorta, gick han tveksamt öfver det mörka golvet fram till främlingen.

I dennes trötta och utvakade ögon hade kommit ett uttryck af häpnad.

Säg han en syn eller hvad var det?

För honom, som svullit nästan till medvetlöshet och åter ryckt upp de förbrända krafterna med ny förbränning var verkligheten icke mera en sund människas verklighet, utan ett oberäkneligt stort kaos, hvari hans medvetande flämtade med osäkert och hemskt sken.

Hvad ville detta barn honom? Hvarför såg det på honom med sina klara strålände ögon som ville det urhålla hans själ med sin blick? Och hvarför kom det honom så nära?

— Hvad är du för en? frågade han hviskande och nästan ängestfullt i det han afvärfjande sträckte fram handen.

Barnet stannade.

— Jag är Gunnar, sade han. Är du jultomten?

— Jultomten!

Det var som om han fått en stöt rakt för bröstet. Jultomten! Jultomten!

Han strök med händerna öfver pannan liksom för att riva sönder en slöja som omtöcknade hans förstånd. — Javisst, nu erinrade han — nu förstod han — han satt ju vid jultomtens bord — *han* som den väntade gästen — lyckobringaren!

Och åter såg han på barnet — såg på pysen med en blick så bräddad af mänsklig förtviflan och hjälplöshet att den lilles ögon började skälva och taras. Och i nästa stund betäckte han skamsen sitt ansikte och började skaka som i gråt.

Den lille såg undrande och orolig upp på den besynnerlige gästen, därpå kröp han impulsivt upp i hans knä och slog armarna om hans hals, smekte tröstande de förfusna och tärda kinderna och böjde slutligen fram sitt lilla ansikte och sökte i skägget efter munnen för att ge honom en kyss.

Men främlingen böjde sig skamsen undan i det han varsamt med sina mörka händer slöt den lilla gestalten närmare sitt bröst. Något sådant hade han aldrig känt — aldrig — aldrig. Det var ju som om själfva himlen stigit ned med sin renhet i hans famn och öfvergjutit honom med sin barmhärtighet. Homom — uslingen — afskummet — som nyligen irrat hemlös och utsvulten därute och slutligen lik en tjuf smugit in i broderns hus för att stjäla en bit mat från jultomtens bord.

— Jag fryser, sade barnet plötsligt, du måste gå med mig in och stanna hos mig.

Och det tog honom vid handen och förde honom in i det varma köket. Han följde som förtrollad, den lilla varma handen släppte icke hans, ända fram till soffan drog den honom och där måste han sätta sig ned på kanten och lofva att stanna kvar hela natten.

Och för barnet hade ånyo en dag förflutit sedan det sist lagt sig, och nu var en ny kväll inne med en ny aftonbön. Utan att släppa handen knäppte han äfven sin andra lilla hand kring främlingens och genom det tysta huset ljud barnets späda "Fader vår" så underligt rörande och ensligt.

Vid välsignelsen spratt främlingen häftigt till och lyssnade: "Gud välsigne pappa och mamma och Gunnar och farbror Tobias som är ute och har det så svårt i världen och alla människor! amen", ljud den späda lilla rösten ut i mörkret.

Var det möjligt, tänkte han, var det möjligt att någon på hela jorden brydde sig om honom mer! Hade hvarje afton, medan han gått där i elände och nöd, en bön stigit från detta lilla barns oskyldiga läppar för hans väl! Hvarje afton från denna älskliga lilla varelse, som nu snart sof med djupa lugna andedrag barnets plötsliga och fridfulla sömn, ännu

med handen trofast sluten kring hans. Den släppte icke sitt tag, den höll honom fast och betvingande kvar — uppe — höll honom liksom på randen mot den ljusa och himmelska värld som strålat emot honom djupt inne i barnets klara blick.

Midt i natten vaknade fru Bertilson ängslig upp vid ett märkvärdigt ljud från köket. Hon kastade brädt en kjol öfver sig, tände ett ljus och skyndade ut. Vid den syn som mötte henne stannade hon förvånad och höll på att ge upp ett rop.

Där låg gossen och sof i sin bädd, rosig och trygg och på golvet bredvid honom, med barnets hand i sin och med ansiktet nedborradt mot armen låg en man och skakade af gråt.

Hon höjde ljuset för att kunna se bättre, hennes första impuls var att springa in och väcka mannen, men hon kände snart igen det ljusa hufvudet och den förfallna gestalten.

— Är det du, Tobias? frågade hon undrande.

Men han hörde henne icke. Hans snyftningar hade tystnat, han hade lyft upp hufvudet och betraktade nu oafvärdt barnets slumrande ansikte med en outhärlig blick. Därpå böjde han sig stilla ned och kysste ödmjukt och andäktigt den lilla handen, som han sakta och varsamt löste ur sin.

— Tobias! sade hon otåligt liksom för att väcka honom ur hans dvala.

— Ja, svarade han och reste sig, och han såg så besynnerligt på henne med sina förgråtna ögon — nu skall jag gå.

Men efter en stund var han införd i det stora varma rummet, medan en säng ställdes i ordning åt honom i ett annat. Äfven Bertilson hade stigit upp och satt nu med pipan i munnen och drog djupa upprörda bloss, medan han väntade att brodern skulle säga något eller förklara sig.

— Är du inte snart trött på ditt kringflackande lif nu? frågade han slutligen själf för att bryta tystnaden.

— Jo, svarade brodern stilla och det strålade en sådan ömhet och ödmjukhet ur hans bleka, tärda ansikte — nu är jag verkligen trött.

Och efter en lång paus kom det ödmjukt och undrande:

— Och jag ville gärna hem igen.

Bertilson bleknade.

— Det vet du väl, sade han, att det alltid finnes både plats och arbete för dig här, bara du vill bli människa.

— Jag kan ju försöka, svarade han.

Och han har försökt.

— Det är åtminstone den bästa jultomte vi ha haft, säger Bertilson själf, när han berättar.

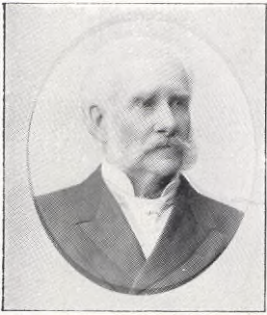
(Till bilder å sidan 301.)

De engelska suffragetterna, hvilka hallit sig lungt afvaktande i väntan på, att regeringen till det ursprungliga rösträttsförslaget skulle föga Edward Greys utlofvade tilläggsförslag om rösträtt för kvinnor, ha nu, sedan regeringen af formella skäl tvingats att taga tillbaka det ifrågavarande tillägget, åter förklarat regeringen krig på lif och död. Till dato ha suffragetterna nöjt sig med att hemsöka ministrarne med rösträttsdeputationer, att störa politiska sammankomster och att slå ut fönster-rutor, men samtidigt hafva de hotfullt förklarat, att dessa jämförelsevis ofarliga stridsmetoder inom kort skola komma att utbytas mot andra af betydligt ödesdigrare natur.

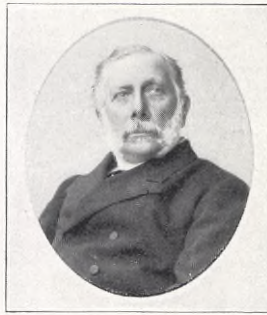
Före spanske konseljpresidenten S. Moret y Prendergast afled den 28 jan i Madrid.

Professor i nationalekonomi, började han på 1860-talet sin politiska bana genom en ifrigt bedriven frihandelsagitation. År 1869 blef han kolonialminister i general Prims ministär och har sedan under årens lopp vid upprepade tillfällen kallats till medlem af regeringen. År 1909 blef han efter kabinettet Mauras följande konseljpresident, men efterträdades efter mycket kort tid af Canalejas. Moret, som var en hängifven anhängare af de liberala idéerna, nedlade på sin tid ett energiskt och framgångsrikt arbete på slaveriets afskaffande i de spanska kolonierna.

* Data å sista sidan.

E. O. LILJEWALCH.
F. d. Grosshandl. o. verkst. dir.
— Stockholm. 80 år 31 Jan.*

C. NORSTEDT.
Bruksegare. Kommunalman. —
Stahälla. 75 år 28 Jan.

B. V. HEDGREN.
Grosshandlande. — Göteborg.
60 år 1 Febr.*

T. PERSSON.
Grosshandlande. — Kristianstad.
50 år 4 Febr.*

A. M. C. O. P. STENBOCK.
Grefve. Öfverste kammarjun-
kare. — Sthlm. 75 år 20 Jan.*

K. A. S. S. ÅKERHIELM.
Friherre. Kap.-kammarh. —
Öfverste. — Halmstad.
70 år 9 Febr.*

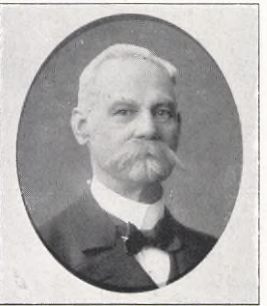
C. L. LOOSTRÖM.
Öfverintendent. — Stockholm.
65 år 2 Febr.*

C. O. WAHLGREN.
Major. — Malmö.
50 år 11 Febr.*

A. ERDMANN.
F. d. professor. — Upsala.
70 år 6 Febr.*

O. M. KUGELBERG.
F. d. Revisor i K. Gen.-poststyr.
Stockholm. 70 år 31 Jan.

C. O. MÅHLÉN.
Kontr.-prost. Kyrkoherde. —
Närtuna. 60 år 5 Febr.

E. L. BORE.
Kontr.-prost. Kyrkoherde. —
Gellivare. 50 år 30 Jan.

K. R. R. SUNDELIUS.
F. d. Lasarettsläkare. — Stock-
holm. 60 år 29 Jan.*

C. G. BERGQUIST.
Apotekare. — Venersborg.
60 år 9 Febr.

K. A. STENBERG.
Provinsialläkare. — Borgholm.
50 år 31 Jan.*

L. BARKMAN.
Nyutn. barnavårdskonsulent. —
Stockholm. F. 74.

* Data här nedan.

L. ANDERSSON †.
Hemmansegare. F. d. Riksd.-
man. — Landå, Ölme.
F. 31. † 27 Jan.*

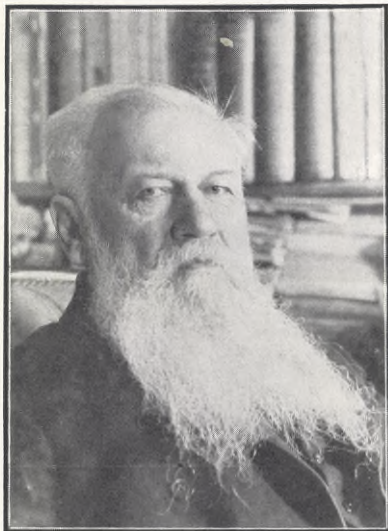
C. G. P. DE LAVAL †.
Fil. Dr. Civilingeniör. — Stock-
holm. F. 45. † 3 Febr.*

C. O. THORNGREN †.
Direktör. — Linköping.
F. 49. † 27 Jan.*

A. H. PALANDER †.
Agronom. Kommunalman. —
Skåningsfors, Brandstorp.
F. 73. † 20 Jan.

Efter porträtt.

Rischn: B. von S. U. Petersen.

HANS OLOF HILDEBRAND †.

Förre riks-
antikvarien
Hans Olof
Hildebrand
afled den 2
febr. i Stock-
holm i en åd-
er af nära
71 år.

Den bortgång-
ne vetenskaps-
mannen, en af
förgrundsfigu-
rerna i Sveriges
intellektuella lif,
var son till den
som framstään-
de forskare
kände riksanti-
kvarien Bror
Emil Hildebrand.
Student 1860
promoverades
han 1866 till fi-
losofie doktor
på afhandlingen
"Svenska folket
under hednati-
den", belönad
med filosofiska

fakultetens stora pris och Geijerska priset. År 1865 knöts
han som e. o. amanuens till Vitterhetsakademien och blef, då
hans fader 1879 drog sig tillbaka från arbetet, efter honom aka-
demiens sekreterare och riksantikvarie, hvilken befattning han
behöll till år 1907.

På fornforskningens område intog Hans Hildebrand under lång
tid den främsta platsen bland våra vetenskapsmän, och utom-
ordentligt betydelsefullt är det arbete han i sin krafts dagar
nedlagt på att bevara och återupplifva våra fornminnen.

Sitt ofantliga vetande har Hans Hildebrand samlat i ett stort
antal arkeologiska och kulturhistoriska arbeten, utmärkta ge-
nom sträng vetenskaplighet och populärt framställningssätt.

I sin egenskap af fräjdad vetenskapsman mottog Hans Hil-
debrand ett betydande antal yttre utmärkelser. Han kallades
sålunda till ledmot af ett stort antal in- och utländska akade-
mier och lärda samfund. Biografi och helsid. portr. årg. II: 35.

I ett af de närmast följande numren kommer
HVAR 8 DAG att utlysa en

STOR PRISTÄFLAN

med betydande kontanta pänninge-
belopp.

Redaktionen.

EDWARD LJLJEWALCH. Grundade firmen E. Liljewalch i Stockholm
56, stiftade 70 Bergnings- o. dykerbol. Neptun o. var dess verkst. direkt.
70—01. Led. af Stockh. stadsfullmäktige 87—06, af drätselnämndens för-
sta afd. 95, ördj. 96—06, led. af beredn. utsk. 1900—04, af Handels- o. sjöf.
nämnden 93—03, led. af styr. i gas- och elektr. verken o. dess ordf. 94
—06; led. af kyrkoråd 89—03 Biografi o. helsid. portr. årg. IX: 15.

BERNDT HEDGREN. Stadsfullmäktigt i Göteborg 90—09, led. af fattigv.
styr. 89—08, ordf. 04—08; led. af styr. i. Alderdomshemmet 03, ordf. sedan
06; led. af folkskolestyr. sed. 12, ordf. i styr. i. Sydsvenska kred. a.-b kon-
tor i Göteborg. Led. af Riksd. A. K. 94—02.

THURE PERSSON. Handlande i Kristianstad. Led. af stadsfullmäk-
tige, fattigv.-styr., drätselkammare.

KARL SUNDELIUS. Stud.-ex. 72, med. lic. 84, lasarettsläkare i Kung-
älf 85, i Uddevalla 86. Stadsfullmäktigt i Uddevalla 92—10, på sin tid lands-
tingsman.

OTTO STENBOCK. Stud.-ex. 55, kansliex. 59, u.-löjtn. v. S. Skån. inf.
reg. 57, attaché i Paris 60, kammarherre 64, leg. sek. i St. Petersburg 66,
i London 70, leg. råd. derst. 77, min. res. o. gen. konsul i Lissabon 83, ff.
min. plén. i Konstantinopel 90, ord. 96—06; öfverste kammarjunkare 08.
Komm. m. st. k. N. O.

AXEL ÅKERHJELM. U.-löjtn. v. Jönk. reg. 62, major v. Söderm. reg. 93
chef i. Hall. bat. 96, öfv.-löjtn. v. S. Skån. inf.-reg. 98, v. Jönk. reg. 99, öf-
verste i armen o. kabinettskammarherre 1900. Statsrevisor 92—94. Led. af
styr. i. Halmstad—Nässjö jernv. a.-b. sedan 85, verkst. direktör derst. 86
o. i Vestra Centralbanans jernv. a.-b. 03.

LUDVIG LOOSTRÖM. Fil. dr 75, e. o. aman. v. Nationalmusei konst-
afd. 77, intendent derst. 1900, öfverintendent 12. Sekr. i Fria konst. akad.
sedan 91. Biogr. o. helsidesportr. årg. XIII: 4.

OLOF WAHLGREN. U.-löjtn. v. S. Skån. inf. reg. 83, maj. v. Hall. reg.
10. Verkst. direktör i Förlags a.-b. i Malmö sedan 95. Kommunalman.
Ordf. i Malmö industriförening, uti hvilken egenskap han lär varit den förste
som för någon större offentlighet framlade tankan om Baltiska utställningen.

AXEL ERDMANN. Stud. ex. 61, fil. dr. 72. Docent i fornreg. spr. i
Uppsala 71, exam. 77 o. föreläs. i sanskrit 81—91, e. o. professor i nyeurop.
lingv. 92, prof. i eng. spr. 04—09. Vetenskapl. förf. Led. af Human. vet.
samf. i Uppsala, hederspresident i sängsällsk. O. D. i Uppsala sedan 01.

KARL STENBERG. Stud.-ex. 82, med. lic. 90, prov.-läk. i Ölands ni-
distr. 07. Led. af Borgholms stadsfullm. 09—12; v. ordf. i helsov.-nämnden
o. skolrådet.

LARS ANDERSSON †. På sin tid egendomsegare i Ölme, ordf. i
komm. nämnd o. fattigv. styr.; kyrko- o. skolråd. Mangårn landstingsm.
Led. af Riksd. A. K. 79—87, led. af tillf. utsk. 79—81, led. af konstf.
utsk. 87.

GUSTAF DE LAVAL †. Stud.-ex. 63, fil. dr. 72, afg.-ex. fr. Tekn. inst.
66. Under ett flertal af anst. v. ensk. verk, sedan 77 egenst. sig af uppfin-
ningar. Led. af Riksd. A. K. 88—90, af F. K. 93—02, hederled. af Landtbr.-
akad. 96, led. af K. Vet.-akad. De Lavaliska uppfinningar har givit
upphöf till ett flertal af vårt lands storiindustriella företag, att särskildt
nämna Separator, Olofströms stålpressningsfabr., ångturbinfabr., m. fl. samt
den elektriska zinksmältningemetoden. Biogr. o. helsidesportr. i årg. V: 38.

CARL THORNGREN †. Etabl. handelsfirma i Linköping 72, men egnade
sig sedan 95 helt åt bankmannas- o. försäkringsverksamhet. Led. af styr.
i. Stockh. E. Banks afd.-kontor 80—90, sedan sistn. är led. af Centralstyr.
i. Östergöt. E. Bank samt dess v. ordf. — V. ordf. i styr. i. Link. spar-
bank, ordf. i styr. i. Mell. Östergöt. jernv. ordf. i styr. i. Östgöta stads-
hypoteksfören. sedan 95, led. af styr. i. Allm. hypot.-kassan i. Sver ges
städer 96, led. af styr. i. Konungariket Sveriges stadshyp.-kassa 09. Led.
af stadsfullmäktige 78—08, senaste åren v. ordf.; led. af stadsfullm. beredn.
utsk., hamnstyr., helsov.-nämnden, drätselkammaren, brandstyr., v. ordf. i
lasarettssdir. Landstingsman sedan 94, ordf. i förvalt.-utsk. sedan 08.

INNEHÅLL

Andra kammarens talman friherre Carl Carlson Bonde (biogr.
med helsidesporträtt). — Kronprinsparets besök i Göteborg och på
Hindås. — Landtbruksakademiens 100-årsjubileum. — Brüssel-
kvartetten i Stockholm. — Ett märkligt statelynd. — Teater. —
Skånska fältridklubben jubilarer. — Olympiasegraren Thorpe åter-
lämnar sina pris. — Flygningen öfver Alperna. — Från Europas
furstehus. — Norska ministären. — F. d. spanske konseljpres-
identen S. Moret †. — Saffrageterna återupptaga striden. —
Veckans porträttgalleri. — "Gästen". Ber. af Signe Lagerlöw.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förhujdes vid laga påföljd.